

Chambre des Représentants

SESSION 1958-1959.

18 FÉVRIER 1959.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 27 novembre 1891
sur l'assistance publique.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 30 de la loi du 27 novembre 1891 sur l'assistance publique prévoit que le remboursement des frais d'assistance peut être poursuivi soit à charge de ceux qui doivent des aliments aux personnes secourues, soit à charge de ceux qui sont responsables de la blessure ou de la maladie qui a nécessité l'assistance.

La question de savoir si ce texte consacre ou non l'existence d'une subrogation légale en faveur de la commission ou du fonds d'assistance a été discutée (De Page, *Traité élém. de droit civil*, T. III, n° 547). Certaines décisions judiciaires ont conclu par l'affirmative (Cour d'Appel de Liège, 1er juillet 1925, Pas. 1926, II, 1; Cour d'Appel de Bruxelles, 25 février 1903, Pas. 1903, II, 258).

Actuellement, il est en général admis que l'article 30 de la loi du 27 novembre 1891 organise une action directe, exclusive de toute subrogation. La jurisprudence se fonde sur le fait que les prestations d'assistance envers la personne secourue et la créance alimentaire de celle-ci ou la réparation du dommage qui lui a été causé sont nées de causes juridiques différentes (J. Paix Molenbeek-St.-Jean, 5 mars 1940, J. J. P. 1940-1941, 220; Trib. Bruxelles, 9 février 1948, Pas. 1948, III, 70, Revue adm. 1949, 19; Cour d'appel de Gand, 14 mai 1954, Rev. resp. 1955, 5510; Cour de Cassation, 9 juin 1958).

L'absence de subrogation ne gêne pas les commissions d'assistance publique dans leur effort de récupération des secours, auprès des personnes tenues de l'obligation alimentaire. Par contre, la subrogation légale permettrait d'aplanir certaines difficultés que les commissions rencontrent à l'égard des tiers responsables du dommage qui a entraîné leur intervention en faveur de la victime.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1958-1959.

18 FEBRUARI 1959.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 27 november 1891
op de openbare onderstand.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Artikel 30 der wet van 27 november 1891 op de openbare onderstand bepaalt dat de terugbetaling van de onderstandskosten kan worden vervolgd, hetzij ten laste van hen die onderhoud zijn verschuldigd aan de ondersteunde personen, hetzij ten laste van diegenen die verantwoordelijk zijn voor de verwonding of de ziekte die de onderstand noodzakelijk heeft gemaakt.

Het is een omstreden vraag of die tekst het bestaan van een wettelijke indeplaatsstelling ten gunste van de commissie van onderstand of van het onderstandsfonds al dan niet bekrachtigt (De Page, *Traité élémentaire de Droit civil*, D. III, n° 547). Sommige rechterlijke uitspraken hebben die vraag bevestigend beantwoord (Hof van beroep Luik, 1 juli 1925, Pas. 1926, II, 1; Hof van beroep Brussel, 25 februari 1903, Pas. 1903, II, 258).

Heden ten dage wordt algemeen aangenomen dat artikel 30 van de wet van 27 november 1891 voorziet in een rechtstreekse vordering, waarbij om het even welke vorm van indeplaatsstelling is uitgesloten. De rechtspraak is hierop gegrond, dat de aan de ondersteunde persoon verleende onderstand en het hem verschuldigde onderhoud of de vergoeding van de hem berokkende schade verschillende juridische oorzaken hebben (Vredeger, *Sint-Jans-Molenbeek* 5 maart 1940, J. J. P. 1940-1941, 220; Rechtb. Brussel 9 februari 1948, Pas. 1948, III, 70; Rev. adm. 1949, 19; Hof van beroep Gent 14 mei 1954, Rev. resp. 1955, 5510; Hof van Cassatie 9 juni 1958).

Het ontbreken van indeplaatsstelling hindert de commissies van openbare onderstand geenszins in hun pogingen om de onderstandskosten terug te vorderen van degenen die onderhoud verschuldigd zijn. Daartegenover staat echter dat de wettelijke indeplaatsstelling het mogelijk zou maken bepaalde moeilijkheden uit de weg te ruimen welke de commissies ondervinden tegenover derden die verantwoordelijk zijn voor de schade welke aanleiding heeft gegeven tot hun tussenkomst.

Ces difficultés sont de trois ordres :

1. — Les Commissions ne sont pas admises à se constituer partie civile devant la juridiction répressive contre l'auteur du dommage. Elles doivent, lorsque l'instance répressive a pris fin, intenter une action distincte devant le tribunal civil, éventuellement avec constitution d'avoué, ce qui les engage dans une procédure longue et coûteuse.

2. — Elles ne peuvent obvier à l'indifférence que témoignerait la victime dans la défense de ses intérêts devant la juridiction répressive et qui peut aboutir à voir minimiser le quantum de la responsabilité attribuée au tiers.

3. — En cas de partage de responsabilité entre la victime et le tiers, l'action directe contre ce dernier ne permet aux commissions d'obtenir qu'un pourcentage des frais exposés. Au contraire, le système de la subrogation légale autoriserait les commissions à récupérer la totalité de leurs frais, dans la limite des condamnations prononcées.

Un exemple fera mieux comprendre la différence des situations :

Un piéton imprudent est renversé par une voiture automobile. Le conducteur de cette voiture a également commis une infraction au code de roulage. Le tribunal décide de partager la responsabilité en parts égales. Les dommages s'élèvent à :

Frais d'hospitalisation exposés par la	
C. A. P. fr.	10.000
Incapacité temporaire ...	5.000
Préjudice moral ...	15.000
Incapacité permanente ...	150.000
	180.000

Dans le système actuellement admis par la jurisprudence, la victime se constituera partie civile, réclamera 170.000 francs et obtiendra 85.000 francs, soit 50 % de ses prétentions. La Commission devra intenter ultérieurement une action civile pour obtenir du tiers responsable 50 % de 10.000 francs, soit 5.000 francs et réclamera éventuellement les 5.000 francs restants à la victime secourue.

En utilisant le procédé de la subrogation légale, la commission pourra se constituer partie civile aux côtés de la victime. Le tiers sera condamné à payer 90.000 francs à répartir à raison de 10.000 francs au bénéfice de la commission et de 80.000 francs pour la victime secourue. Ainsi, en un seul jugement, tout sera terminé.

En présence de cette situation, nous proposons de modifier l'article 30 de la loi du 27 novembre 1891 pour y inscrire la subrogation de droit, pour le cas où les frais d'assistance sont mis à charge de ceux qui sont responsables de la blessure ou de la maladie qui a nécessité l'assistance.

* * *

Le même article 30 pourrait être amélioré par la suppression au premier alinéa des mots : « faits en exécution de la présente loi ». Cette suppression élargirait la portée de l'article et assurerait, sans contestation possible, son appli-

Die moeilijkheden zijn van drieërlei aard :

1. — De commissies mogen bij de strafrechtbank niet optreden als burgerlijke partij tegen degene die de schade heeft berokkend. Zij moeten de afhandeling van het strafgeding afwachten, om bij de burgerlijke rechtbank een afzonderlijke vordering in te stellen, eventueel met aanstelling van pleitbezorger, wat een langdurige en kostelijke procedure betekent.

2. — Zij staan machteloos tegenover de onverschilligheid waarvan het slachtoffer blijk mocht geven bij de verdediging van zijn belangen voor het strafgerecht, waardoor de omvang der aan derden toegeschreven aansprakelijkheid zou kunnen worden geminimiseerd.

3. — In geval van deling van de aansprakelijkheid tussen slachtoffer en derde, kunnen de commissies met een rechtstreekse vordering tegen deze derde slechts een percentage van de gedragen kosten bekomen. Daarentegen zou het systeem van de wettelijke indeplaatsstelling de commissies in staat stellen hun kosten, binnen de grenzen van de uitgesproken veroordelingen, volledig terug te krijgen.

Een voorbeeld zal het verschil tussen die toestanden duidelijk maken :

Een onvoorzichtige voetganger wordt door een auto overreden. De bestuurder van de wagen is bovendien schuldig aan overtreding van het verkeersreglement. De rechtbank beslist de aansprakelijkheid gelijkelijk te delen. De schade bedraagt :

Verplegingskosten door de C. O. O.	
gedragen ... fr.	10.000
Tijdelijke werkonbekwaamheid ...	5.000
Morele schade ...	15.000
Blijvende werkongeschiktheid ...	150.000
	180.000

Volgens het thans door de rechtspraak aangenomen systeem stelt het slachtoffer zich burgerlijke partij, eist 170.000 frank en bekomt 85.000 frank, zegge 50 % van zijn eis. De commissie moet daarna een burgerlijke vordering instellen om van de aansprakelijke derde 50 % van 10.000 frank, zegge 5.000 frank, te bekomen en zal de overige 5.000 frank eventueel van het ondersteunde slachtoffer eisen.

Bij toepassing van het systeem der wettelijke indeplaatsstelling kan de commissie zich samen met het slachtoffer burgerlijke partij stellen. De derde wordt veroordeeld tot betaling van 9.000 frank, waarvan 10.000 frank naar de commissie moet gaan en 80.000 frank naar het ondersteunde slachtoffer. Op die wijze is met één vonnis alles afgehandeld.

Daarom stellen wij voor, artikel 30 der wet van 27 november 1891 te wijzigen en er de indeplaatsstelling van rechtswege in op te nemen voor het geval dat de onderstandskosten ten laste vallen van hen die verantwoordelijk zijn voor de verwonding of de ziekte welke onderstand heeft noodzakelijk gemaakt.

* * *

Hetzelfde artikel 30 kan worden verbeterd door in het eerste lid de woorden « gedaan ter uitvoering van deze wet » weg te laten, zodat dit artikel een ruimere toepassing zou krijgen. Door die weglating zou het onbetwistbaar toe-

cation au Fonds spécial d'assistance créé par la loi du 27 juin 1956. La liaison de l'article 11 de cette dernière loi avec l'article 30 de la loi de 1891 apparaîtrait également mieux.

passelijk worden op het bij de wet van 27 juni 1956 ingestelde Speciaal Onderstandsfonds. Aldus zou ook het verband tussen artikel 11 van die wet en artikel 30 van de wet van 1891 duidelijker worden.

E. LEBURTON.

PROPOSITION DE LOI

L'article 30 de la loi du 27 novembre 1891 sur l'assistance publique est remplacé par la disposition suivante :

« Article 30. — Le remboursement des frais d'assistance est poursuivi, soit à charge des personnes secourues, soit à charge de ceux qui leur doivent des aliments.

Il peut également être poursuivi à charge de ceux qui sont responsables de la blessure ou de la maladie qui a nécessité l'assistance. Dans ce cas, la subrogation dans tous les droits et actions de la personne secourue a lieu de plein droit au profit de la Commission ou du Fonds spécial d'assistance.

L'action en répétition prévue par l'alinéa premier se prescrit conformément à l'article 2277 du Code Civil. »

WETSVOORSTEL

Artikel 30 van de wet van 27 november 1891 op de openbare onderstand wordt door navolgende bepaling vervangen :

« Artikel 30. — De terugbetaling van de onderstandskosten wordt vervolgd, hetzij ten laste van de ondersteunde personen, hetzij ten laste van degenen die hun onderhoud zijn verschuldigd.

Zij kan eveneens worden vervolgd ten laste van hen die verantwoordelijk zijn voor de verwonding of de ziekte die onderstand heeft noodzakelijk gemaakt. In dit geval treedt de commissie of het speciaal onderstandsfonds van rechtswege in de plaats van de ondersteunde persoon voor al zijn rechten en vorderingen.

De bij het eerste lid bedoelde eis tot terugbetaling verjaart overeenkomstig artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek ».

E. LEBURTON,
J. BRACOPS.
J. DECONINCK.